

Se apropiau Sărbătorile. Într-o bună zi am fost chemat în biroul comandantului.

– Ascultă, părinte, dumneata ești singurul popă în pușcăria asta. Vreau să profit de ocazie și să am slujbă de Crăciun.

I-am explicat că eu nu sunt preot, ci numai diacon.

– Diacon-nediacon, mie să-mi faci slujbă de Crăciun! Acolo, în țarc! O să ia parte toți deținuții și corpul de gardă. Și să predici despre Nașterea Domnului și pacea de sus. I-am spus lui Teofănescu să-mi facă un cor de colinde, cu legionarii lui. Le-am dat ce trebuie, să facă și ostea. Și dumneata să-mi spui ce-ți trebuie, și dau ordin să ți se aducă.

Ne-am înțeles!

A fost în anul acela, 1963, un Crăciun de neuitat, în țarcul cel mare al închisorii de pe Negru Vodă [București n.n], pe zăpada bătorită de tălpile pușcăriașilor. Chiar și condamnații la moarte fuseseră scoși din lanțuri și puși la rând, în careu, să asculte slujba, în timp ce santinelele se ordonaseră împrejurul gardului de sârmă ghimpată, întărită de patru ostași culcați, cu mitraliere în poziție de tragere. Corpul de gardă, cu ofițerii în frunte – și cu comandantul însuși –, asista din balcon.

O masă așternută cu un cearceaf alb, în mijloc, era altarul, pe care așezasem o cruce, icoana Nașterii Domnului și o carte de slujbă. Îmbrăcat în stiharul diaconesc, cu orarul pe umăr, aveam la îndemână și o cădelniță cu tămâie, totul adus de la mănăstirea Antim, prin părintele Grigore, care acum venea liber la închisoare, să-și viziteze și asiste prietenul. Cum diaconul nu are voie să îmbrace stiharul fără binecuvântarea unui preot, luasem blagoslovenia părintelui Firmilian, tot prin mijlocirea lui Grigore. În careu, alături de altarul improvizat, era Teofănescu cu toată grupa de legionari, în fața căroră strălucea o splendidă stea de Crăciun, luminos împodobită de cei mai iscusiți meșteri ce se putuseră afla printre deținuți.

Serviciul a constatat din slujba Utreniei și a Obedniței, cu accent deosebit pe troparul, condacul și catavasiile Nașterii... Hristos se naște, măriți-L, Hristos din ceruri, întâmpinați-L ! Hristos pe pământ ! Înalțați-vă, cântați Domnului tot pământul, și cu veselie lăudați-L, noroade, că S-a preaslăvit! E greu de spus câtă veselie putea fi în celebrarea acestui praznic acolo, în țarcul de sârmă ghimpată al pușcăriei de pe Negru Vodă, dar sunt sigur că o anume bucurie interioară, un anume sentiment al libertății spiritului, care înfrunța gărzile și mitralierele dimprejur, ne copleșise pe toți. Era liniște mare pe fețele supte ale acelor osândiți, încovoiați sub destine, iar corul a avut inspirația de a cânta răspunsurile încet, dulce, frumos, nuanțat, lipite pe împrejurare. Era ger, iar nouă ni se făcuse cald și bine.

Am ținut și predică, una din predicile mele de zile mari, adresată direct osândiților și celor care-și așteptau osânda. Am văzut lacrimi înochii multora, și cred că nici eu nu eram departe. Apoi corul a cântat colinde; pe cele mai cunoscute le-a cântat toată suflarea.

La prânz li s-a dat deținuților mâncare cu carne și, pe răspunderea comandantului, câte o jumătate de pahar de vin.

Când mă gândesc că mai târziu am petrecut alte șase Crăciunuri la celulă, într-o tăcere grea, copleșitoare, întreruptă doar de intervenția gamelei cu arpacaș, am sentimentul că trebuie să-i fiu

recunoscător maiorului Panaitescu pentru faptul de a le fi oferit celor ce se aflau sub custodia lui o tresărire de suflet și, cât de cât, un Crăciun.”